

Gazeta Grudziądzka

W Imię Boże!

Niech będzie pochwalony Jezus Chrystus!

Wydanie II

Za Wiarę i Ojczyznę!

„Gazeta Grudziądzka” wychodzi 3 razy tygodniowo w 3 wydaniach: I (Pomorze), II (Wojew. centralne, kresy wsch., Małopolska i zagranica) III (Wielkopolska i Śląsk), wraz z bezpłatnymi dodatkami „Gospodarz i Osadnik”, „Robotnik”, „Dobra Gospodyni”, „Śmiech”, „Przyjaciel Młodzieży”, „Gość Świąteczny” i inne dodatki. — Przedpłata wynosi kwartalnie wraz z odnośnikiem w dom 3,89 zł., miesięcznie 1,30 zł.

w Wolnem Mieście Gdańsku 2,50 guldenów zagranicę wraz z kosztami przesyłki: we Francji 20 franków, w Belgii 36 franków belg., w Holandji 2,50 guldenów hol., w Niemczech 4,00 RMk., w Szwajcarii 5 fr szw., w Czechosłowacji 38 koron szesk., w Austrii 8 szylingów w Danii 6 koron duńskich, w Szwecji 5 koron szwedzkich, we Włoszech 20 lirów włoskich, w Ameryce i Kanadzie 1 dolar, w innych krajach równowartość 1 dolara amerykańskiego. — Ogłoszenia drobne za słowo 20 groszy, słowa tłustym drukiem podwójnie, najmniej 2 zł., tylko za gotówkę z góry.

Na czwartek, 15-go listopada 1934 r.

Pokojuowe Niemcy podpisujące pakt o nieagresji mimo to, stale gotują się gorączkowo do wojny z Polską

Podaliśmy świeżo ściśle dane o niemieckim pogotowiu wojennym. Wykazaliśmy, że Niemcy dziś stanowią straszliwszą potęgę wojenną niż w chwili wybuchu wojny światowej. I trzeba stwierdzić, że te zbrojenia, mimo wszelkich przyjaźnych słów niemieckich, w które my nigdy nie wierzyliśmy, mi no paktu o nieagresji — jednak są przedewszystkiem skierowane przeciwko — Polsce.

Nasi żarliwi zwolennicy jak najprzyjaźniejszych stosunków między Polską a Niemcami hitlerowskimi, mianowicie ci ze szkodliwego Polski, którzy Niemców wcale nie znają — gotowi są na równi z Niemcami na takie twierdzenie oburzyć się.

Pewnie, że owe około 5 milionów chłopów, gotowych do boju, nie wyłącznie do walki przeciwko Polsce są przeznaczone, ale przeciwko niej w pierwszym rzędzie. Dowodem tego fakt, że Niemcy od dawna budują na granicy polskiej olbrzymie fortyfikacje betonowe, jako miejsca wypadowe dla wielkich sił zbrojnych.

Już w roku 1932, kiedy Polsce, wedle naszego zdania, rzeczywiście groził napad szturmówek hitlerowskich a w końcu w następstwie także regularnych wojsk — podawaliśmy nawet linie położenia tych budowli fortyfikacyjnych, które idą na zachód za Odrą, w pewnej odległości od granicy polskiej, ku morzu, a na północnym wschodzie z okolic Kwidzyna na wschód ku granicy polskiej.

Jeżeli obecnie nadchodzi znowu wiadomości, jakoby wzdluz naszej zachodniej granicy i jak „Zach. Agencja Prasowa” donosi, rzekomo tylko w okolicy Piły, Niemcy wznoszą wzgl. wzniosły nowe fortyfikacje — że kopią tam głębokie i szerokie fosy, rodzaj kanałów — to to wszystko oznacza tylko ulepszenie, umocnienie dawnych wypadowych linii fortyfikacyjnych, idących od dawna wzdluz naszej granicy zachodniej i północnej.

Nasi wielbiciele Niemiec hitlerowskich, lekomyślnie przywiązując zbyt wielką wagę do paktu o nieagresji, a usypiający czujność Narodu — gotowi powiedzieć, że właśnie wiadomości „Zachodniej Agencji Prasowej” dowodzą, że to są tylko fortyfikacje — obronne.

Zapewne, gdyby chodziło istotnie tylko o obronę — to nas owe fortyfikacje nie bardzoby poruszyły.

Każdy z nas bowiem wie, że ze strony Polski nie Niemcom nie grozi groźba — bo Polska zawsze była miłośniczką pokoju.

Ale wiemy też, że wszelkie fortyfikacje, niby mające służyć tylko obronie, także mogą służyć ku temu, by pod ich osłoną można gromadzić wielkie siły, przeznaczone do ataku.

A pozatem wiemy też, że stary plan niemiecki z roku 1919-go — nie zarzucony. A wtenczas Niemcy przecież planowały pozorne dywersyjne uderzenie z Królewca na Warszawę i odcięcie całego byłego zaboru pruskiego przez marsz kolumn niemieckich wzdluz dawnej

granicy aosyjsko-niemieckiej, przy równoczesnym uderzeniu od zachodu — na Poznań i na Śląsk!

A że Niemcy właśnie dziś znowu biorą się do nowych przygotowań przeciwko Polsce — to wcale nas nie dziwi.

Przecież dziś Niemcy już dopięły celu, dla którego głównie kłopotowały Polskę zawarciem paktu o nieagresji: Pokłócili Francję z Polską tak gruntownie, że we wielu głowach francuskich, nawet w głowach sztabu francuskiego, jak wynikało swego czasu z artykułów gazet francuskich, a szczególnie też z dziennika „Echo de Paris”, podobno organu tegoż sztabu — pokutuje dzikie prze-

świadczenie, że Polska zawarła sojusz z Niemcami.

Zapewne — są to majaczenia rozgorączkowanych głów — ale nie mniej jest faktem, że w niektórych pismach wybitni nawet ludzie zastanawiali się nad tem, czy nie należy odstąpić od sojuszu francusko-niemieckiego.

Wobec takiego stanu rzeczy Niemcy ze swej strony robią wysiłki, by dojść do porozumienia z Francją, a może nawet do czegoś więcej. A wtenczas, gdyby to nastąpiło — biada Polsce! I na ten moment Niemcy przygotowują nowe wypadowe fortyfikacje i umacniają i ulepszają stare, by z nich runąć na niestety otwarte, niefortyfikowane granice Polski.

Czyż wobec tego nie należałoby mniej polegać na papierowym pakcie o nieagresji i raczej pomyśleć także o ufortyfikowaniu szczególnie zachodnich granic Polski, w podobny sposób, jak to czynią Niemcy na swej wschodniej granicy!

W dniu Święta Niepodległości

Tegoroczne święto Niepodległości obchodzone było w całej Polsce uroczystie.

W stolicy dzień niedzielny rozpoczął się od uroczystego nabożeństwa w katedrze św. Jana o godzinie 10-ej przed poł., a o godz. 11-ej przed tłumami, zgromadzonymi na trybunach Pola Mokotowskiego,

przedfilowały we wspaniałej rewii liczne oddziały wojskowe.

Po rewii wojskowej, która była obrazem potęgi Rzplitej, rozpoczęły się okolicznościowe akademje, a radosny dzień rocznicy odzyskania Niepodległości zakończyło specjalne przedstawienie teatralne.

Sprawa zmiany Konstytucji

W warszawskich okłach politycznych, zbliżonych do BB., utrzymują, że sen. W. Rostworowski oraz senatorowie, zasiadający z ramienia klubu rządowego w komisji konstytucyjnej, otrzymali już instrukcje, jakie zmiany mają wprowadzić w projekcie nowej konstytucji, „uchwalonej” przez BB. w Sejmie w dniu 26 stycznia roku bieżącego.

Najważniejszą ze zmian mery-

torycznych ma być usunięcie systemu elitarnego, t. zw. „elity”. Również nowa ordynacja wyborcza ma być z nowej Konstytucji usunięta i ujęta w osobną ustawę.

Podstawą tej ustawy będzie wprowadzenie obok senatorów, pochodzących z wyborów, z których składa się będą dwie trzecie senatu, jednej trzeciej senatorów, mianowanych przez Prezydenta Rzeczypospolitej.

Znowu afera posta sanacyjnego

Na wtorkowym posiedzeniu Sejmu wśród przekazanych komisji regulaminowej wniosków o wydanie postów sądom znalazł się również wniosek, dotyczący postu z BB. Wojciecha Wojciechowskiego.

Nie chodzi tu o żadne oskarżenie prywatne, lecz wniosek był rezultatem rewizji, przeprowadzonej

w związku drużyn konduktor-skich PKP. w Warszawie, którego p. Wojciech Wojciechowski jest prezesem. Rewizja wykryła znaczne nadużycia w organizacji, wobec czego p. Wojciecha Wojciechowskiego zawieszono w urzędowaniu jako prezesa a prokurator wniósł o wydanie go sądom.

Nowi klienci obozu izolacyjnego

W ostatnich dniach przewieziono do Berezki Kartuskiej szeregi działaczy ukraińskich, którzy na mocy decyzji sędziego śledczego przekazani zostali do obozu izolacyjnego.

Straszna katastrofa samochodowa pod Poznaniem

Wstrząsająca katastrofa samochodowa wydarzyła się w niedzielę wieczorem, o godz. 19, pod Komornikami w pobliżu Poznania.

Klub sportowy firmy H. Cegielski przewoził samochodem ciężarowym swych zawodników z Komornikami do Poznania. Pod Komornikami z powodu poślizgnięcia się samochodu na zosie, samochód z około 25 pasażerami wywrócił się i spadł z kilkumetrowego nasypu w pobliżu mostu. Przy przechyleniu się spadał czołowo do wody. Pasażerowie wypadali przez barjery żelazne, doznając ciężkich obrażeń.

Na miejscu stawiono się posterki ratunkowe, które przewiozły do szpitali poznańskich 15 osób, przeważnie ciężko rannych.

Stan kilku osób budzi poważne obawy.

Szofera, który kierował samochodem ciężarowym, 57-letniego Michała Wyrembka z Poznania, zatrzymała policja.

Więść o katastrofie wywołała w Poznaniu wstrząsające wrażenie.

Jak się dowiadujemy, w dniu poniedziałkowym zmarło w szpitalu 2-ch sportowców.

Przemówienie Prezesa Klubu Ludowego posła Roga

na otwarciu sesji budżetowej w Sejmie w dniu 6 listopada 1934 r.

(według stenogramu sejmowego).

ODDŁUŻENIE.

Niepokój konserwatystów, jak powiedziałem, był krótkotrwały. Groźna zapowiedź straciła w wykonaniu swoją groźbę. Tak np. czytamy w dekreście, że długi hipoteczne będą skonwertowane na 55 lat w 4½%-owych listach zastawnych dla małej własności, w 50%-owych dla średniej, w 40%-owych dla wielkiej, w 30%-owych wartości szacunkowej poszczególnego majątku. Mamy tu zatem dygresję niekorzystną dla wielkiej własności. Ale zaraz dalej jest powiedziane, że dla wielkich majątków Minister Skarbu może podwyższyć granice konwersji do 50% szacunku, czyli zrównać pod tym względem wielką własność z małą. (Głos: Swobodne uznanie!) To też główny organ konserwatystów napisał po wyjściu dekretów, że mowa p. premiera Kozłowskiego, wygłoszona dn. 31 października, była lepsza od mowy, wygłoszonej w dniu 1 sierpnia. (Wesołość na lewicy).

PODNIESIENIE OPŁACALNOŚCI W ROLNICTWIE.

Pan premier Kozłowski oczywiście zdaje sobie dobrze sprawę z tego, z czego wszyscy zdajemy sobie sprawę, że bez przywrócenia opłacalności gospodarstwu rolnemu nie może być mowy o poprawie ogólnego położenia gospodarczego. W dążeniu do tego celu oddłużenie jest tylko jednym z czynników. Rolnictwo jest bardzo obdłużone, ale samo oddłużenie, aczkolwiek ważne, nie postawi warsztatów rolnych na nogi. Koniecznym jest przywrócenie opłacalności i Pan Premier w przemówieniu swoim w dniu 1-go sierpnia stwierdził konieczność znizki cen nabywanych przez rolnika towarów — i zwizki cen produktów przez rolnika sprzedawanych. Powiedział: „Podniesienie cen produkcji rolniczej — to kwestja zwiększenia dochodu 20-paro milionowej ludności wiejskiej, zwiększenie jej siły nabywczej.” „W pracach nad podniesieniem cen rolniczych — mówił dalej p. premier Kozłowski — „ważną jest nietylko kwe-

stja cen zboża, ale i kwestja cen artykułów hodowlanych i do podniesienia tych ostatnich cen przywiązuję dużą wagę, dotyczy to bowiem interesów drobnych rolników, jako głównych producentów artykułów hodowlanych.”

ROZPIĘTOŚĆ CEN NIE ZMNIĘSZAŁA SIĘ.

W rzeczywistości, niestety, niema ani tej zwizki cen produktów rolnych, ani też znizki cen produktów, nabywanych przez rolnika. Przysnaje, że nastąpiła pewna nieznaczna znizka cen cukru, nafty, soli szarej, żelaza, taryf pocztowych. (Prezes Rady Ministrów: węgla). Ale ta znizka p. Premiera jest tak mała w porównaniu do cen produktów rolnych, że niema wielkiego znaczenia. Według danych statystycznych w porównaniu z rokiem 1928 ziemiopłody spadły w cenie o 75%, zwierzęta rzeźne o 63%, nabiał o 55 proc.; tymczasem co się tyczy artykułów przemysłowych, to te stosunkowo bardzo niewiele spadły w cenie. Albo tedy trzeba ceny produktów rolnych podnieść o 65%, albo gruntownie obniżyć ceny przemysłowe. Ja rozumiem, że obniżeniu cen artykułów przemysłowych sprzeciwia się wszelkimi sposobami przemysł skartelizowany. I stwierdził p. premier, że do piero nacisk rządu wymógł na przemysłowcach obniżenie cen pewnych produktów.

SZKODLIWOŚĆ KARTELI.

Z żalem musimy powiedzieć, że ten nacisk rządu jest niedostateczny. Ceny kartelowe utrzymują się w dalszym ciągu na niezmiernie wysokim poziomie. Polityka karteli doprowadziła do pogłębienia przepaści między cenami produktów rolnych, a wyrobów przemysłowych. Rząd ma w ręku dobry instrument, panie premierze, ale go nie chce używać, mianowicie ustawę kartelową. Użył jej tylko w stosunku do jednego kartelu, do kartelu cementowego i okazały się zażar dobre skutki. Gdy ten kartel został rozwiązany, cena cementu spadła

nadzwyczajnie. A jak działał ten kartel, to widać z następujących cyfr: Na ogólną ilość 15 fabryk, związanych w kartel cementowy, pracowało zaledwie 5 fabryk, pozostałe 10 były całkowicie bezczynne i pobierały t. zw. postojowe, to jest premje za bezczynność. W roku 1932 całkowita produkcja przemysłu cementowego wyrażała się w zatrważająco niskiej cyfrze — 390.000 tonn, cyfrze stanowiącej zaledwie 15 proc. zdolności wytwórczej tego przemysłu. Ceny sprzedawane za tonnę zostały tak wykalkulowane, aby ze sprzedaży owych 300.000 t. wystarczyło na pokrycie wydatków i zysków wszystkich 15 fabryk, wyobrażających łączną zdolność wyprodukowania 2.200.000 tonn. Przecież to są niesłychane rzeczy, nieprawdopodobne, tego tolerować nie można. Rozwiązanie tego kartelu dało, jak powiedziałem, dobre skutki. Trzeba wziąć się i do innych karteli, panie premierze! Trzeba użyć tego instrumentu, jakim jest ustawa o kartelach.

PRZERAŻAJĄCE LICZBY.

Jaka jest dysproporcja pomiędzy cenami płodów rolnych a cenami artykułów przemysłowych, to wykazują następujące urzędowe dane statystyczne. Te rzeczy wydają się czasem nudne, ale są niezmiernie ważne i warto się nad nimi zastanowić: Za jeden plug rolnik musiał oddać w r. 1927/28 — 100 kg żyta, w lutym zaś br. aż 273 kg żyta; za 10 kg superfosfatu musiał rolnik oddać w roku 1927/28 — 20 kg żyta, a w lutym zaś br. — 51 kg żyta; za 10 garnków emaljowanych musiał rolnik oddać w roku 1927/28 — 51 kg żyta, a w lutym br. aż 178 kg żyta. To są urzędowe dane. Za 10 m. madapolamu, materiału na bielizne, musiał rolnik oddać w roku 1927/28 — 53 kg żyta, a w lutym br. — 106 kg żyta. Za 10 kg soli w 1927/28 roku musiał rolnik oddać 8 kg żyta, w lutym zaś br. 27 kg żyta. Podobnie rzecz się przedstawia po przeliczeniu cen artykułów przemysłowych na kg wieprza żywej wagi. Żeby Panów nie nudzić,

tych cyfr nie przytaczam, kto jest ciekawy — niech zajrzy do urzędowego Małego Rocznika Statystycznego. — Przerażające cyfry.

Akcja zamykania nożyc musi być prowadzona przez rząd energicznie, bo to, co się dotychczas w tym kierunku dzieje, jest naprawdę bardzo mało. Muszą być też obniżone podatki.

TO, CO NAJWAŻNIEJSZE.

Proszę Panów, te sprawy materialne są bardzo ważne, bo mieć co jeść i czym się okryć, móć wyżywić ze swojej, chociażby najcięższej pracy, siebie i rodzinę, to jest pragnienie, marzenie olbrzymich dziś mas głodującej i cierpiącej nędzy ludności wiejskiej. Ale może ważniejsze są jeszcze inne sprawy.

Oto chłopci chcą być traktowani w Polsce przez rząd, przez władzę, przez policję jak ludzie, jak obywatele, a nie jak niewolnicy, mający tylko służyć rozkazom i płacić podatki. Chłopci domagają się, by rządziła nimi nie samowola tego lub innego urzędnika, nie kaprys taki czy inny, ale ustawy, ustawy napisane jasno. W czasie wielkiej wojny w niektórych okolicach kraju chłopci cierpieli większą nędzę niż dziś, ale mieli wiarę w przyszłość. A dziś tę wiarę zabija się w nich na każdym prawie kroku.

(Dokończenie nastąpi).

Polaków nadal wydalają z Francji

Przed paru dniami przez stację graniczną w Zbąszyniu przejeżdżały dwa pociągi, którymi powracali do Polski wysiedleni z Francji robotnicy polscy. Pociągami tymi przyjechało przeszło 1000 robotników.

Jest to początek zapowiedzianej dużej partji naszych rodaków, którym Francja odmówiła pobytu i zarobkowanie.

JOSEPH GOLLOME

Groźne eksperymenty Galt

(The subtle trail)

(40)

Przekład autoryzowany z angielskiego

Istnieje zdrowe szaleństwo, żarliwe dla śmiałych umysłów, jak to wdzieranie się na szczyty Alp, przepływanie wodospadów, lub wyścięgi na złamanie karku. Dziesięć minut tortury, — uwierzyła mu jakoś, że jej dłużej nie przetrzyma — i będzie wolna. Nie da się naciągnąć na żaden inny podstęp. Opanuje sytuację i otrząśnie się z przemożnego uroku indywidualności tego człowieka. Gdyby zaś teraz od razu udała się do domu, toby się pozbyła jego natręctwa, ale intrygowaćby jej nie przestał. Z drugiej strony nie było wykluczone, że zdumiewający mag dotrzyma przyrzeczenia i obudzi w niej jakąś dziwną wdzięczność. Był taki pewny siebie, że...

— Dobrze — rzekła powoli...

Przeszła z ociąganiem przez pokój, pełna walki sprzecznych uczuć. Przed drzwiami komórki przystanąła. Strach ją przytrzymał, duma popychała.

— Oprze się pani o ścianę, w możliwie swobodnej, rozluźnionej pozie — rzekł Galt. — Tak, jak przed godziną na fotelu. Było tylko nie naprężyć mięśni...

Jaki pewny siebie i jej powolności i pojętności.

Stała na samym progu komórki.

— Proszę wejść i zamknąć drzwi — rozkazał.

Zdobyła się na męczeński wysiłek woli. Przeszła próg, ujęła za klamkę i zamknęła drzwi.

— Niech zgrzyt klucza nie odbierze pani wiary we mnie — krzyknął jej przez drzwi.

Zgrzytnięcie klucza wstrząsnęło nią do głębi, ale jednocześnie spotęgowało w jakiś dziwny sposób zaufanie do Galt. Nie miała teraz najmniejszych wątpliwości, że ją po dziesięciu minutach wypuści.

— Dobry początek — zabrzmiał jego głos. — Widzi pani, jak pani nad sobą panuje... Pani jest inteligentna, pani wie, że komórka — to tylko komórka... Kiedy upłynie dziesięć minut, teraz już tylko dziewięć, teraz osiem...

Stała oparta o ścianę, uginając się w kolanach. Oddychała szybko

i z trudnością, ale powiedziała sobie, że pewnie w komórce musi być duszno i gorąco.

— Siedem... sześć — liczył w przerwach — zwycięża pani.. Pięć... już połowa... Cztery...

Stężała cała, ale znów się oparowała. Miała po drugiej stronie drzwi sprzymierzenia w postaci głosu Galt, i zdradliwy wróg nie mógł jej już teraz zwyciężyć.

— Zaczyna pani rozumieć, co pani zyska... Trzy minuty... Teraz już tylko dwie... Jak łatwo, prawda? Jeszcze jedna minuta!

Była złana potem i zaciskała mocno szczęki i pięści, aby nie krzyknąć i nie walić w drzwi. Świadomością nowej siły pomagała jej do walki nad sobą.

Klucz zgrzytnął w zamku i przez otwarte drzwi wpłynęła fala światła. Galt doznała uczucia zawrotu głowy, ale świeże powietrze nocy z otwartego okna orzeźwiło ją momentalnie.

Galt podsunął jej fotel.

Usiadła i po chwili zdała sobie sprawę, że zaszła w niej jakaś zmiana, że spadł jej z duszy jakiś ciężar, do którego przywykła od dawna. Teraz dopiero zrozumiała,

jaki to był straszny ciężar. Poczula się dziwnie lekka i swobodna.

Co się stało?

Odwróciła powoli głowę w stronę Galt i spojrzała na niego pytająco. Uśmiechnął się i rzekł łagodnie.

— Pierwsza, mętna świadomość nowej wolności!

Wstała. Prostu ją coś podniosło, zupełnie jakby jej wyrosły skrzydła u ramion.

— Tak, coś się we mnie zmieniło... Co to jest? — zapytała wysokim głosem.

— To, że klaustrofobia opuściła panią na zawsze.

Popatrzyła na niego z niedowierzaniem.

— Czy naprawdę?

Zaśmiała się głośno. Jeszcze nie słyszała jego śmiechu i zdumiała się jego nowej, cudownej metamorfioz. Tak się śmieje do dziecka, uradowanego jakimś nowym odkryciem jego dorosły przyjaciel.

— Może się pani sama przekonać. — Wskazał roześmianymi oczami na komórkę.

(Ciąg dalszy nastąpi).

Ile kosztują nasze placówki zagraniczne? 8 ambasad, 26 poselstw, 57 konsulatów

Według wykazów, dołączonych do preliminarza budżetowego na rok przyszły, Polska posiada zagranicą 7 ambasad (obecnie właściwie już 8, gdyż poselstwo w Berlinie podniesiono do stopnia ambasady z dniem 1 bm.), 26 poselstw i 57 konsulatów, razem 90 placówek etatowych, co zaś do konsulatów honorowych, to przewiduje się ich 90, a więc o 24 więcej niż w roku poprzednim. Na tych placówkach pracuje razem 970 urzędników.

Które z przedstawicielstw jest najkosztowniejsze? Ambasada w Paryżu. Place jej personelu wynoszą 806.398 zł. Z kolei idzie pod względem kosztów konsulat generalny w Nowym Jorku. Place wynoszą tam 605.100 zł. Ambasada w Waszyngtonie jest nieco tańsza, gdyż place jej personelu wynoszą 561.988 zł.

Ambasada w Moskwie kosztuje 412.516 zł., ambasada przy Watykanie 202.489 zł., ambasada przy Kwirynale 231.417 zł., poselstwo — dziś ambasada — w Berlinie 564.549 zł., ambasada w Angorze 279.882 zł., w Londynie 383.954 zł.

Nie wszystkie ambasad są najkosztowniejzymi placówkami. Jest wiele konsulatów generalnych, które pochłaniają większe sumy. Jest to zrozumiałe, gdyż niektóre konsulatory muszą utrzymywać bardzo liczny personel. Ogólna suma plac na placówkach zagranicznych wynosi 15.672.000 zł. Na wydatki rzeczowe idzie 5.565.000 zł.

Poza temi stałymi placówkami mamy jeszcze reprezentacje w międzynarodowych instytucjach i komisjach. A więc przedstawicielstwo w komisji mieszanej i trybunale rozjemczym na G. Śląsku, w komisji granicznej polsko-łotewskiej, w stałej komisji pojednawczej polsko-niemieckiej. W instytucjach tych pracuje razem 14 urzędników.

Udział nasz w instytucjach międzynarodowych pod względem finansowym przedstawia się następująco:

Sekretariat Ligi Narodów otrzymuje 1.108.000 zł., wysoki komisarz Ligi Narodów w Gdańsku 188.000 zł., trybunał rozjemczy w Hadze 9000 zł., komisja rzeki Odry 5000 zł.

międzynarodowa komisja żeglugi powietrznej 15.000 zł., komisja mieszana i trybunał rozjemczy na G. Śląsku 420.000 zł. i polsko-niemiecko-gdański sąd rozjemczy 12.000 zł.

Generał Józef Haller do byłych podkomendnych

Z okazji 16-ej rocznicy ukończenia wojny światowej gen. Józef Haller, jako wódz armii polskiej, walczącej we Francji, wydał odezwę-rozkaz do swych dawnych podkomendnych, przeznaczoną do odczytania na zebraniach organizacyjnych we wszystkich oddziałach Związku Hallerczyków.

Odezwa podnosi wiekopomne znaczenie stworzonej na ziemi francuskiej niezależnej armii narodowej polskiej, co stało się możliwe „dzięki przewidującej polityce Komitetu Narodowego, kierowanego przez Romana Dmowskiego, oraz dzięki ofiarnemu wysiłkowi Polonji amerykańskiej, której przewodził Ignacy Paderewski.“

Wspominając o rozlicznych trudnościach, jakie w czasach obecnych przeżywać muszą dawni jego podkomendni, gen. Haller ufa, że w Polsce zwycięstwo ostateczne zawsze odnieść muszą niezłomne zasady chrześcijańskie — przez naród polski wyznawane i kończy apelem:

„Solidarni z narodem i karni w każdym wysiłku, świadomi swych obywatelskich obowiązków, oraz odpowiedzialności, ale i przynależnych wolnym obywatelom praw — pracujecie zawsze w imię naszego bojowego hasła: „Dla Ciebie, Polsko, i dla Twej chwały!“

Obniżenie kar za zwłokę

Ministerstwo skarbu zarządziło, że od wszelkich wpłat, uskuteczniionych począwszy od dnia 1 października 1934 roku na poczet odroczonej i nierozłożonej na raty zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych, bez względu na czas ich powstania, należy aż do odwołania zarządzenia pobierać obniżone kary za zwłokę w wysokości 12 proc. w stosunku rocznym, licząc od ustawo-

wego terminu płatności. Od wszelkich wpłat, uskuteczniionych począwszy od wyżej wskazanego terminu na poczet odroczonej lub rozłożonej na raty orzeczeniem właściwej władzy skarbowej zaległości w podatkach bezpośrednich i opłatach stemplowych, należy aż do odwołania pobierać odsetki za odroczenie w wysokości 9 proc. w stosunku rocznym, licząc od ustawowego terminu płatności.

Ks. Prymas Hlond w Rzymie

W drodze powrotnej z międzynarodowego Kongresu Eucharystycznego odbytego w Buenos Ai-

res w Brazylii, Ks. Kardynał Prymas Hlond przybył do Rzymu. Na dworcu witali ks. prymasa ambasador R. P. przy Watykanie Skrzyński, ambasador R. P. przy Kwirynale Wysocki, ks.ks. biskupi Dębowski i Okoniewski oraz urzędnicy obu ambasad. Ponadto licznie stawili się przedstawiciele kleru.

Ks. prymas zabawi w Rzymie parę tygodni. Podczas swego pobytu w Wiecznym Mieście, ks. prymas dokona koronacji obrazu Matki Boskiej w swym kościele tytularnym Santa Maria della Pace.

Posłowie B. B. niezadowoleni

Chcieli usłyszeć coś rzeczowego

Okazuje się, że przemówienia p. min. skarbu Zawadzkiego, jak i generalnego referenta budżetu, posła Miedzińskiego, nie podobały się posłom BB. Przemówienia te wywołały pewnego rodzaju zniechęcenie.

Bardziej krytycznie nastrojone umysły w klubie rządowym są widocznie niezadowolone, że p. Zawadzki ograniczył się wyłącznie do komentowania książki budżetowej z zupełnym pominięciem zagadnień gospodarczych, a przemówienie p. Miedzińskiego również nie uczyniło zadość wymaganiom chwili.

Ostatnia sesja bieżącej kadencji wymagała — zdaniem niektórych członków B.B. — jakiegoś silniejszego wystąpienia, któreby podziało na umysły wyborców i usiłowało bodaj dowiedzieć, że polityka rządu była rzeczowa i celowa.

Mówcy prorządowi wymaganiom posłów prorządowych nie odpowiedzieli. Sukces wedle ich zdania odnieśli mówcy opozycyjni, trafnie ujmując obecną sytuację.

Notowania giełdowe ziemiopłodów

z dnia 13-go listopada 1934 r. — Płacono złotych za 100 kg:

	Warszawa	Poznań	Kraków	Bydgoszcz
Pszonica	17,50—20,00	16,75—17,25	18,50—20,75	16,50—17,00
Zyto	14,00—15,00	15,00—15,25	15,20—15,75	15,50—15,75
Jęczmień	15,50—17,50	17,50—19,50	15,00—18,00	16,75—18,50
Jęczmień brow.	19,50—21,00	20,50—21,00	16,00 18,00	20,75—21,25
Owies	15,50—17,00	15,25—15,50	14,00—15,25	15,50—16,00
Mąka pszen. 65%	25,00—27,00	25,00—25,50	30,00—30,50	24,25—25,25
Mąka żytnia 65%	23,00—23 50	19,50—21,50	25,00—25,50	20,25—21,75
Otręby pszenne	10,00—11,50	10,00—11,25	9,75—10,00	10,00—11,00
Otręby żytnie	9,00—9,50	10,00—11,00	9,75—10 00	10,25—11,00
Rzepak	44,50—45,00	41,00—42,00	33,00—34,00	39,00—40,00
Groch polny	27,00—29,00	21,50 22,00	23,00 25,00	26,00—28,00
Kuchy rzepak.	12,75—13,25	13,50—13,75	14,00 15,00	13,50—14,00
Kuchy lniane	16,25—16,75	17,50—18,00	20,00 20,50	17,50—18,00
Ziemniaki jad.	3,25—3,50	2,20—2,50	4,50 5,00	2,50—4,75
Gryka	—	—	—	—
Słoma luźna	—	2,75—3,00	—	—
Słoma prasow.	—	3,25—3,50	—	—
Siano luźne	—	7,25—7,75	—	—
Siano prasow.	—	7,75—8,25	—	8,00—9,00

Ceny żyta zagranicą:
Berlin 34,55; Praga 28,89; Hamburg (żyto amerykańskie bez cła) 12,42
Wartość dolara: 5,29. — Wartość gramu złota: 5,92

Nowy podatek lokalowy pod formą daniny szkolnej

Głośna była przed bardzo niedawnym czasem sprawa wprowadzenia opłat szkolnych w szkolnictwie powszechnym. Społeczeństwo polskie solidarnie potępiło projekty te, bowiem wprowadzenie opłat równałoby się zniesieniu konstytucyjnie zaważanego przymusu szkolnego w zakresie szkoły powszechnej. Zaniechano więc tego projektu.

Wysunięto natomiast inny projekt opodatkowania obywateli na potrzeby związane z wydatkami szkolnictwa. Projektuje się mianowicie wprowadzenie tak zw. daniny szkolnej. W myśl tego projektu płatnikami daniny majątkowej będą wszyscy właściciele mieszkań w miastach i miasteczkach, właściciele lokali w nowych domach, a także właściciele mieszkań 1-pokojowych.

Po wsiach pociągnięci będą do placenia daniny szkolnej gospodarze, posiadacze chat, przyczem przy wymiarze daniny mają być traktowani jak właściciele mieszkań 1-pokojowych.

Danina ustosunkowana będzie do wielkości zajmowanego mieszkania. Zastosowana więc będzie tu progresja: im mieszkanie większe, a liczba zajmujących je osób mniejsza, tem wymiar tej daniny będzie wyższy i odwrotnie.

Co będzie wzięte za podstawę obliczenia daniny, trudno jest w tej chwili ustalić, projekt bowiem jest jeszcze w chwili obecnej w opracowaniu. Wiadomo jedynie, że danina, preliminarzana na 18 milionów zł., pobierana będzie z chwilą wejścia w życie nowego budżetu, a więc od 1 kwietnia 1935 r.

Handel zagraniczny w październiku

Według obliczeń Głównego Urzędu Statystycznego bilans handlu zagranicznego Polski w miesiącu październiku przedstawiał się następująco:

Przywieziono do kraju towarów 227.433 tonn wartości 71,347 tysięcy złotych, zaś wywieziono z kraju zagranicę 1.471.669 tonn wartości 91.429 tysięcy zł.

Dodatnie saldo handlu zagranicznego w miesiącu październiku br. wynosi zatem 20.082 tysięcy złotych.

W porównaniu do września rb. wywóz zwiększył się o 7.004 tys. zł, przywóz zaś zwiększył się o 7.551 tys. zł.

Sąd urządzący na linii granicznej polsko-niemieckiej

Przed wielką Izbą Karną w Kluczborku, na Śląsku Opolskim (Niemcy), odbyła się w dniu 3-go bież. miesiąca ciekawa rozprawa przeciw niejakiemu Filipowi Buchcie z Uszyc, pow. Oleski, oskarżonemu o przemykanie z Polski do Niemiec większej ilości zboża.

Ponieważ gospodarstwo Buchty znajduje się tuż na samej granicy polsko-niemieckiej, nad Prosną, a niektórzy świadkowie, wezwani na rozprawę, mieszkają na terenie Polski, sąd udał się w komplecie wraz z oskarżonym nad Prosnę i poprzez rzeczkę przesłuchał w obecności kilku polskich strażników poster. gran. odnośnego świadka.

Po przesłuchaniu tego świadka sąd powrócił na salę rozpraw i wydał wyrok, skazujący Buchtę na 9 miesięcy więzienia i 12.000 marek grzywny.

Chcesz przyczynić się do budowania Polski, przestań pić wódkę!!!

Amerykańska karjera

Z bandytki — narzeczoną milionera

Opinia publiczna Stanów Zjednoczonych oczekuje obecnie olbrzymiego i bardzo sensacyjnego procesu.

Oskarżoną w tym procesie jest 23-letnia córka farmera z Texas, a akt oskarżenia zarzuca jej zorganizowanie bandy i osobiste dokonanie szeregu napadów rabunkowych w Brocklynie. Znajduje się ona już od kilku miesięcy w areszcie śledczym.

O występach młodej Joanny Plessie policja wiedziała od dawien dawna, była ona jednak tak sprytna, że zawsze zdołała szczęśliwie omijać zastawiane na nią przez policję pułapki.

Pewnego dnia jednak dosięgła ją ręka przeznaczenia.

Kobieta - bandyta nakazała swym współpracownikom wypełnić pewien dom gazem narkotycznym, by usnąć wszystkich domowników, w nocy zaś sama udała się do tej willi, by zrabować tam bardzo cenny pierścień. W pierwszym pokoju, do którego weszła, natknęła się niespodziewanie na młodego mężczyznę, który, jak się później okazało, nie został uspijony, gdyż w chwili, gdy pokoje wypełniano gazem, znajdował się w piwnicy. Bandytka wiedziała, jak w takich sytuacjach ma postąpić, bo w podobnych awanturach już nieraz brała udział.

Tym razem jednak niezupełnie jej się to udało.

Wprawdzie skierowała w pierś młodego człowieka lufę rewolweru, jednak jej „reca do góry” nie musiało brzmieć groźnie, gdyż młody człowiek roześmiał się, a następnie błyskawicznym ruchem uderzył ją w wyciągniętą rękę i wytracił jej z niej rewolwer. Joanna Plessie zamierzała ratować się ucieczką, ale i tu zwykła zreczność zawiodła ją. Młody człowiek dogonił bandytkę, posadził ją przemocą na krzesło i zaczął wypytywać się o jej przeszłość i całą działalność bandycką.

Określiła mu szczerze wszystkie przyczyny, które skłoniły ją do wstąpienia na drogę przestępstw. Długotrwałe bezrobocie, nędza i rozpacz zrobiły z niej wroga społeczeństwa. Ostatecznie zorganizowała bandę, z którą dokonała szeregu bezkrywawych napadów rabunkowych.

Już świtał rano a dwoje młodych ludzi jeszcze siedziało na tem samym miejscu i rozmawiało.

— Musi już pani iść! — powiedział jej młody człowiek. — Inaczej zostanie pani aresztowana — i osadzona w więzieniu!

Co zaszło tej nocy między nimi, niewiadomo. Wiadomo tylko, że młoda kobieta oddaliła się z willi, którą zamierzała okraść i udała się do najbliż-

szego komisariatu policji, gdzie po przedstawieniu się została natychmiast aresztowana.

Młody człowiek — chodzi o syna jednego z najbogatszych bankierów N. Jorku — zapłacił jednego z najdziel-

niejszych adwokatów Stanów Zjednoczonych i oświadczył, że skoro Joanna opuści mury więzienia, natychmiast wstąpi z nią w związek małżeński.

Jeśli się to sprawdzi, Joanna Plessie zrobi iście... amerykańską karierę.

PRZEPEŁNIENIE WIĘZNI W ASTURJI

Więzienia w prowincji hiszpańskiej Asturji po niedawnej rewolucji tak wielce przepełnione są więźniami politycznymi, że większą część ich musiano przewieźć do więzień innych prowincyj. Na rycynie naszej przewożenie więźni do miejscowości Gijon do klasztoru Jezuitów, który zamieniony został na więzienia.

Straszna katastrofa w kopalni japońskiej

W jednej z kopalń w pobliżu Hokkaido w Japonji wydarzyła się straszna eksplozja, wskutek której 37 górników postradało życie. Z pośród zasypanych 107 górników udało się dotychczas wyratować 102. Grupa 5 górników, znajdująca się w jednym

z dalszych korytarzy kopalni, odpowiada na sygnały drużyny ratunkowej, która jest zajęta usuwaniem zwalów kamieni i węgla, zagrażających drogę do zasypanych. Większość zasypanych odniosła na szczęście jedynie lżejsze obrażenia.

Ujęcie bandytów którzy ograbili wagon pocztowy

Zuchwały napad na pociąg pocztowy pomiędzy stacjami Płochocin i Ożarów w pobliżu War-

szawy, jakiego dokonała szajka bandycka, postawił na nogi całą policję pow. warszawskiego i blińskiego. W czasie śledztwa stwierdzono, że bandyci, których było trzech, dostali się do pociągu na stacji w Błoniu. Gdy tylko pociąg ruszył, wdarli się do wagonu pocztowego i steroryzowali konwojentów, którzy zaskoczeni niespodziewaną napaścią, nie zdołali stawić oporu. Konwojentów zamknięto w ustępie, łączącym się z innymi przedziałami wagonu.

Włamywacze zabrali woreczki z bilonem, oraz wszystkie znajdujące się banknoty, następnie pociągnęli za automatyczny hamulec. Korzystając ze zwolnionego biegu pociągu wyskoczyli z lupem.

Podczas zarządzanej obławy policyjnej, ujęto kilkunastu podejrzanych osobników, wśród których znajdują się trzej napastnicy na pociąg. Ze względu na śledztwo nazwiska trzymane są w tajemnicy.

Rozpowszechniajcie „Gazetę Grudziadzką”

Afera szpiegowska w niemieckim ministerstwie wojny

Pisma angielskie donoszą o ciekawej aferze szpiegowskiej, jaka wydarzyła się ostatnio w Berlinie.

Kilka stenotypistek niemieckiego ministerstwa wojny dostarczały pewnemu państwu kopii, pisanych przez nie listów urzędowych.

Jedną z winnych jest pani v. Berg, z domu baronówna Falkenheim, należąca do znanej, ale zubożonej rodziny niemieckiej. Gdy pewnego razu jej matka zauważyła, że nosi ona piękne futro z lisów, zdziwiła się, skąd córka wzięła na to pieniądze. Wtedy córka skłamała, twierdząc, że ministerstwo wypłaciło urzędnikom dodatkową pensję.

Gdy matka spotkała przełożonego córki, opowiedziała mu o futrze. Szczegół ten zwrócił uwagę władz ministerstwa i po dłuższym śledztwie ustalono jej winę.

W sprawę szpiegowską wmięszanych jest kilka urzędników ministerstwa, między innymi również księżniczka gruzińska Barberian, posiadająca salon mód w Berlinie. Jedną z aresztowanych podobno już rozstrzelano.

Bluzniercze praktyki sekciarzy

Sekta t. zw. kościoła narodowego (Faron) nie przebiera w środkach, by pozyskać sobie zwolenników i utrwalé byt w stolicy. Wewnętrzna treść tej sekty zostaje nadal w stanie zupełnego chaosu, niema ona skryzalizowanych pojęć i zasad. Cała akcja przywódców sekty przejawia się natomiast w zwalczaniu kościoła katolickiego, zazwyczaj obelgami i oszczerstwami.

Ostatnio przywódca sekty Faron „wyświęcił” szereg duchownych, m. in. kapłana Marjana Zielińskiego z Państwowych Linij Lotniczych i Stefana Oleka, funkcjonariusza M. S. Wojsk. Dnia 6 bm. kpt. Zieliński przybył do kaplicy sekty, ubrał się w sutanne, szaty liturgiczne i „celebrował” następnie, a właściwie parodjował „nabożeństwo”. Po skończonym „nabożeństwie” kpt. Zieliński wygłosił przemówienie, napadając na kościół katolicki i oświadczając, że sekta ma życzliwe poparcie ze strony wysokich dygnitarzy państwowych.

Jest to oczywiście fałsz, gdyż władze państwowe dotychczas nie zalegalizowały sekty i mają niezawodnie właściwe pojęcie o sekcje i wartości jej przywódców.

Pożar na parowcu

Cała załoga zatonęła.

Z Tokio donoszą: Na japońskim parowcu towarowym „Ranan Maru”, należącym do towarzystwa Chosen Yu senkajska wybuchł pożar. Parowiec znajdujący się w pobliżu wyspy Sado rozesłał sygnały S. O. S. Na miejsce wypadku udało się kilka parowców, które jednakże nie znalazły płonącego statku. W obecnej chwili niema nadziei uratowania okrętu. Załoga statku w liczbie 42 osób opuściła płonący statek na łodziach ratunkowych. Według wszelkiego prawdopodobieństwa wszyscy członkowie załogi zatonęli.

SAMOBÓJSTWO KAPRAŁA.

W Nowogródku popełnił samobójstwo kapral 79 p. p. Kozłowski Bronisław, syn poster. P. P., bezpośrednio po powrocie z wojska do domu. Przyczyna tego rozpaczliwego kroku nie została dotąd stwierdzona.

Niezależność sędziowska w państwach, rządzonych przez dyktatorów

Jak wygląda niezależność sędziowska w państwach, w których rządy sprawują dyktatorzy, wykazuje następująca wiadomość z Włoch:

Pewne włoskie pismo prawnicze rozpisało pomiędzy swoimi czytelnikami ankietę na temat: „Co powiedziałbyś pan Mussoliniemu, gdybyś miał zaszczyt z nim mówić?”

Wśród wielu odpowiedzi, z których nie wszystkie ze zrozumiałych względów mogą być ogłoszone, odpowiedź wybitnego włoskiego prawnika dr. Romaldiego brzmiała, iż prosiłby o rewizję procesu Róży Vecchio, skazanej na dożywotnie więzienie.

Skutek ogłoszenia tej odpowiedzi

był ten, że Mussolini nakazał rewizję procesu. Vecchio skazana została za zamordowanie własnej córki, jakkolwiek na przewodzie sądowym nie było niezbitych dowodów jej winy. Na podstawie przeprowadzonej rewizji procesu Vecchio została ulaskawiona.

Być może, iż w tym wypadku istotnie zaszła pomyłka sądowa i dobrze się stało, że niewinnie skazana odzyskała wolność i rehabilitację z ciężkiego oskarżenia córkobójstwa, ale jakże świadectwo wystawiają sobie sądy fascystowskie, jeśli rewizja procesu niewinnie zasądzonej uzależniona jest od kaprysu „wodza”, od jego dobrego lub złego humoru!

Kto chce mieć

nasze **Kalendarze ściennie i książkowe**, niech zaabonuje i opłaci „Gazetę Grudziądzką” na miesiąc grudzień **Wszyscy czytelnicy otrzymają kalendarze nasze jak corocznie bezpłatnie!**
Kalendarze będą bardzo ładne i praktyczne. Do kalendarza dołączony będzie również piękny historyczny obraz kolorowy!

Wiadomości bieżące

Czwartek, 15 listopada 1934 r.

Czwartek: Leopolda. Wsch. słońca 6.58; zach. 3.58. Wsch. księżyca 13.17 z. 23.45
Piątek: Edmunda b. Wsch. słońca 7.00; zach. 3.56. Wsch. księżyca 13.33 z. 1.08;
Sobota: Grzegorza. Wschód słońca 7.02; zach. 3.55. Wsch. księżyca 13.48; z. 2.28

Przy cierpieniach hemoroidalnych, objawach obrzęku wątroby, obstrukcji, popękaniach kiszki grubej, zawrotach głowy, stosowanie naturalnej wody gorzkiej **Franciszka - Józefa** sprawia zawsze przyjemną ulgę.

* **DZISIEJSZY NUMER „GAZETY”** wydajemy w objętości 6 stron. Zarazem dołączamy „**GOŚCIA ŚWIATECZNEGO**”.

Województwa centralne.

WYKRYCIE WIELKIEJ AFERY FAŁSZOWANIA WEKSLI

Warszawskie władze śledcze wykryły w tych dniach wielką aferę fałszerstwa weksli na olbrzymią sumę 130 tysięcy zł. Weksle podrabiał i puszczał w obieg niejaki Józef Kubin, zarządca majątków hr. Henryka Potockiego, który ostatnio przebywał w więzieniu w związku z aferą żyrodowska.

Kubina aresztowano i osadzono w więzieniu. Tłomaczy się on, że fałszerstwa dokonał z tego powodu, iż od hr. Potockiego należała mu się tytułem prowizji z parcelacji gruntów znaczna suma. Ponieważ Potocki nie wypłacił mu tej należności, Kubin chciał skorzystać z okazji przymknięcia w więzieniu Potockiego i należność swoją wydostać przy pomocy fałszowania weksli Potockiego.

POGRZEB GEN. RODZIEWICZA.

W poniedziałek, dnia 12 bm. odbył się w Warszawie pogrzeb śp. generała Rodziewicza, kawalera orderu Virtuti Militari, Legji Honorowej i wielu innych odznaczeń.

Zmarły generał w latach 1920 i 21 był generalnym inspektorem artylerji armji polskiej, w latach zaś 1917 i 18 w korpusie generała Dowbór Muśnickiego. Na stanowiskach tych zmarły położył wielkie zasługi.

Ciało zmarłego spoczęło na cmentarzu Dowborezyków na Powązkach.

ZAGADKOWY STRZAŁ DO GAJOWEGO.

We wsi Biskupice pod Krasnymstawem do mieszkania gajowego ordynacji zamojskiej, Józefa Szeca, nieznany osobnik strzelił przez okno z dubeltówki, raniąc ciężko w głowę gajowego.

Małopolska.

ŚWIETOKRADZTWO W WADOWICACH.

W kościele parafjalnym w Wadowicach dokonano przed paru dniami w nocy potwornego świętokradztwa. Niewykryci dotąd sprawcy dostali się do kościoła wieczorem przed zamknięciem bramy i w nocy dokonali kradzieży, wybierając tylko rzeczy drogocenne i łatwe do sprzedaży. M. in.

skradli 50 pierścionków złotych, zegarki, bransoletki, kolje i perły, nieustalonej łącznie wartości. Kradzież sprostozono dopiero około godz. 5-ej rano.

UJĘCIE DEZERTERA-MORDERCY.

Stanisław Sroka, morderca-dezertier z 5 p. strzelców podhalańskich w Przemyslu, który — jak swego czasu donosiliśmy — zastrzelił z karabinu w Brzeskiej Woli dwóch wieśniaków, a następnie grasując w powiatach lańcuckim, bilgorajskim i sandomierskim dokonał licznych rabunków — został w czwartek ujęty.

W przeddzień nadeszła wiadomość, że gajowy w lasach Bojanowskich hr. Komorowski natknął się na Sroka i zagroziwszy mu strzelbą, sprowadził go do najbliższego posterunku. W drodze jednak Sroka zbiegł.

W czwartek w godzinach porannych rozeszła się wiadomość, że patrol policyjny natknął się na mordercę koło Niska i rozpoczął pościg. Sroka uciekał ulicami Niska ostrzeliwując się i wywołując popłoch, wreszcie wpadł do znajdującej się w Nisku szkoły podchorążych, gdzie go ujęto.

Zwycięstwo ludowców w Kolbuszowskiem

Sytuacja do wyborów gromadzkich w powiecie Kolbuszowskim przedstawia się do dnia 30 października 1934 następująco. Podajemy gromady większe od 20 do 30 radnych.

TRZEBOSZ, lista jedna ludowa. Na 30 radnych, pewnych ludowców z legitymacjami radnych 24 reszta inni.

TRZEBUSKA, na 20 radn., ludowców 13.

TURZA, przewaga ludowców.

WERYNIA, na 20 radnych 17 ludowców.

WIDEŁKA, na 30 radn., 15 ludowców.

MAZURY, na 20 radn. 13 ludowców.

Pewną większość otrzymamy w Górnio, Wólce Sokołowskiej, Markowiznie, Kupnie, Niwiskach. Powinna być większość z Kol-

6-cioletni matkobójca Takiej zbrodni jeszcze nie było

Mieszkańcy Piotrkowa poruszeni są niezwykłą zbrodnią, popełnioną przez 6-letniego Włodzimierza Czarnomskiego na osobie swej matki, zamieszkałej przy ulicy Bykowskiej 23 w Piotrkowie.

Mały Włodzimierz był chłopcem wyjątkowo niesfornym i swej matce starszuce przysparzał wiele przykrości. Wybił sąsiadom szyby w oknach, bił się z chłopcami, kradł w sklepach drobiazgi. Bardzo często przyprowadzał go do domu policjant.

W tych dniach po jakiejś psocie matka postanowiła „przemówić mu do rozumu” dyscypliną. Uderzony chłopiec chwycił polano i począł się bronić. Uderzył matkę najpierw w plecy a potem zadał jej cios w skroń.

Uderzenie okazało się śmiertelne. Biedna matka padła bez życia na ziemię.

Młodociany zabójca rzucił się

Kresy Wschodnie.

RÓWNOCZESNA ŚMIERĆ DWÓCH KOLEGÓW-OFCERÓW.

W domu oficerskim w Kobryniu (woj. poleskie) w nocy z 3 na 4 bm. zastrzelił się por. 83 p. p. Jan Niksiński. Śledztwo wykazało, że denat krytycznej nocy na zabawie pułkowej przepił całą pensję i prawdopodobnie w stanie nietrzeźwym popełnił samobójstwo.

Charakterystycznym jest, że tej samej nocy i o tej samej godzinie również po zabawie zginął od kuli por. Tadeusz Iwanowski, kolega tragicznie zmarłego por. Niksińskiego.

SPÓR O MURY POKLASZTORNE.

Od dłuższego czasu między magistratem m. Wilna a zakonem OO. Franciszkanów trwał spór o mury b. klasztoru Franciszkanów przy ul. Trockiej. Wydział cywilny Sądu Okr. uznał w swoim czasie powództwo OO. Franciszkanów za słuszne i nakazał magistratowi zwrot spornego obiektu.

Sprawa znalazła się ponownie w Sądzie Apelacyjnym i obecnie został ogłoszony wyrok, mocą którego powództwo OO. Franciszkanów zostało oddalone.

Bacność Młodzieży Ludowa

Zarząd Lubelskiego Wojewódzkiego Związku Młodzieży Wiejskiej sp. z o. u. w Lublinie urządza dla Kół młodzieży ludowej jednodniowe kursy: 15 listopada w Wandalinie; 16 bm. w Dzierzkowicach, pow. Janów Lub.; 17 bm. w Księżomieszy, pow. Janów Lub.; 18 bm. w Słodkowie, pow. Janów Lub.; 19 bm. w Polichnie, pow. Janów Lub.; 20 bm. w Wilkołazie, pow. Janów Lub.; 21 bm. w Barakach, pow. Kraśnostaw; 24 bm. w Zofjanówce, pow. Lubartów; 25 bm. w Luszawie, pow. Lubartów; 26 bm. w Zagrodkach pow. Lubartów.

Początek o godz. 11 rano. Wstęp za okazaniem legitymacji związkowej i opłatą 10 groszy od osoby. Wykładać będą członkowie Zarządu Wojewódzkiego i Powiatów Związku M. W.

Radjoprogram z Warszawy

Czwartek, 15. XI. 6.45 Audycja poranna; 12.10 „Słuchajmy pilnie o starożytności” — pogad. dla dzieci młodszych; 13.00 Dziennik południowy; 13.05 Z rynku pracy; 15.45 Muzyka salonowa; 17.00 Komedja p. t. „Hanka szuka drogi do szczęścia”; 17.50 Skrzynka pocztowa; 18.00 Pogadanka rolnicza; 18.15 Koncert; 18.35 Utwory wiolonczelowe; 18.45 „Co czytać” nowości poetyckie; 19.00 Chór kozacki; 19.20 Feljton aktualny; 19.30 Muzyka salonowa (płyty); 20.00 Muzyka lekka; 20.45 Dziennik wiecz.; 21.00 Koncert wieczorny; 21.45 Pogląd na świat; 22.00 Koncert reklamowy; 22.15 Lekcja tańca; 22.35—23.05 Muzyka taneczna

Piątek, 16. XI. 6.45 Audycja poranna; 12.10 Koncert; 12.45 O przeróbkach odzieży; 13.00 Dziennik południowy; 15.35 Przegląd giełdowy; 16.45 Audycja dla chorych; 17.15 Trio fortepianowe; 17.50 Przegląd wydawnictw; 18.00 Wiadomości rolnicze; 18.45 Odczyt z cyklu „Życie i obyczaje zwierząt „Zając”; 19.00 Muzyka lekka; 19.20 Feljton aktualny; 19.30 Muzyka taneczna; 20.00 Jak spędzić święto? 20.05 Pogadanka muzyczna; 20.15 Koncert symfoniczny; 22.30 Recytacje poezji; 22.40 Koncert reklamowy.

SKÓRY.

KRAKÓW, 7. 11. Zainteresowanie dla skórek zajęczych zwiększyło się znacznie. Na rynku naszym czynione są zakupy na rachunek Czechosłowacji. Hurtownicy płacą za skórki zajęcze zimowe 75 — 80 groszy za sztukę, za letnie 20 groszy za sztukę. Podaż — jak zwykle w obecnym okresie — zwiększa się stopniowo z tygodnia na tydzień. Za skórki królicze płaci się: z nogami 1.70 zł za 1 kg, bez nóg 2.10 — 2.25 zł za 1 kg.

Już w dawnych czasach stwierdzono naukowo, że cukier dodaje mięśniom sił, wzmacnia obieg krwi i działa kojąco na system nerwowy. Jest on zatem nieocenionym środkiem do wzmacniania organizmu. Fakt ten winien nakłonić każdego do możliwie częstego spożywania cukru w każdej postaci. Nadaje się do tego szczególnie proszek budyniowy Dra Oetkera, z którego za pomocą mleka, masła i cukru sporządzić można łatwo wspólnie budyni, jeden z najtańszych i najlepszych deserów.

Zjazdy i zgromadzenia Stronnictwa Ludowego

RADOMSKO. 18 listopada w niedzielę o godz. 10.30 przed południem w Radomsku przy ul. Reymonta 2 odbędzie się statutowy Zjazd Powiatowy S. L. z udziałem pp. Wyrzykowskiego i Krzeiuka.

PŁOŃSK. 18 listopada w Krysku, w lokalu p. Franciszka Isio odbędzie się zgromadzenie ludowe z udziałem posłów.

SIEDLCE. 17 i 18 listopada we wsi Szpaki, gm. Górki odbędzie się kurs polityczny S. L. z udziałem sen. Szaf-ranka.

Jak ochraniać cerę PRZED NIEPOGODĄ

Właśnie spotkałem kobietę, która jest zmuszona przebywać na powietrzu niezależnie od pogody, wystawiając swą twarz na szkodliwe działanie zimna, deszczu lub wiatru. A jednak cera jej jest tak cudownie świeża, gładka i delikatna, że zapytałem jak unika ona szorstkiego działania niepogody, tworzenia się czerwoności i stwardnienia skóry. Oto jest prosty przepis: Należy stosować znakomity paryski Krem Tokalon (kolor różowy)

**GŁADKA, BIAŁA,
AKSAMITNA SKÓRA
TO NAJWIĘKSZY
POWAB KOBIETY**

wy) co wieczór, Odżywia on i odmładza skórę podczas snu. Krem zaś Tokalon Odżywczy koloru białego należy stosować co rano. Ma on właściwości wybielające, wzmacniające i ściągające skórę, usuwa rozszerzone pory i wagi, oraz uśmierza rozdrażnione gruczoły. Każda kobieta będzie zdumiona i zachwycona gładką, delikatną, matową piękną, jaką nada jej czerze ten sposób stosowania Kremu Tokalon.

KTO NIE RYZYKUJE — TEN NIC NIE ZYSKUJE!

Każdy otrzyma nagrodę za dobre rozwiązanie zagadki! W celu zdobycia sobie klienteli wyznaczyliśmy nagrody za dobre rozwiązanie umieszczonej obok zagadki. W ośm wolnych pól kwadratu, należy wstawić liczby dowolne od 1-9 w ten sposób, aby suma ich we wszystkich kierunkach była liczbą 21.

1	Nagroda: 100 zł.	10	Nagroda: Firanki do okien
2	„ : Maszyna do szycia.	11	„ : Dwa dywaniki
3	„ : Rowery męskie	12	„ : Jedwabna pyjama damska
4	„ : Aparat radiowy	13	„ : Pyjama męska
5	„ : Patefon	14	„ : Narty
6	„ : Aparat fotograf	15-17	„ : Budziki
7	„ : Garnitur kap na leżankę	18-40	„ : Zegarki męskie
8	„ : Narzut na otomanę	41-60	„ : Obrazy olejne w ramach

Prócz tego 4 000 innych nagród i wielka ilość nagród pocieszenia. Każdy kto nadesłanie dobre rozwiązanie zagadki otrzyma jedną z powyższych nagród. Rozdzielenie nagród odbędzie się pod nadzorem notariusza w terminie, o którym zawiadomi się na piśmie. Nieznaczna opłata przesyłki na koszt odbiorcy. Kwadrat prosimy wyciąć lub odrysować, na odpowiedź załączyć ewent. opłatę zwrotną.

Adresować: Dom Wysyłkowy „Niespodzianka“ Kraków, ul. Sławkowska nr. 6. I. p/c.

czy wiecie?
MESOLAMENT
SPIESS
KOI I USUWA BOLE REUMATYCZNE
JEDNORAZOWE WCIERANIE PRZYNOŚI ULGĘ

ORYGINALNE PROSZKI
MIGRENO-NERVOSIN
R.M.S.W. N° 1599
Z FABRYKI KOGUTKIEM
2N. FABRYKA ŚRODKIEM
KOJĄCYM BOLE
ZASTOSOWANIE:
BOLE GŁOWY
MIGRENA, NEURALGIA,
BOLE ZĘBÓW.
GRYPA, PRZEZIĘBIENIA
BOLE ARTRETYCZNE,
STAWOWE, KŁYSTNE, T.P.
ZADAJCIE W APTEKACH PROSZKÓW
ZEZN. FABRYKI KOGUTKIEM
W ORYGINALNEM OPAKOWANIU
PO 5 PROSZKÓW W PUDEŁKU.

PROSZKI
KOWALSKINA
STOSUJE SIĘ
PRZY UPORCZYWYM
BOLACH GŁOWY
FABRYKA CHEM-FARM. „AP. KOWALSKI“ WARSZAWA

Ziemia
pszenno-buraczana specjalnie nadająca się dla ogrodników na wypłaty do 10 lat poleca Biuro Parcelacyjne Ludwik Gniwosz, Poznań, 3 Maja 5.

Ogłaszajcie
w Gaz. Grudziądzkiej

365
obiadów

PRZEZ
Ł. Ćwierzakową

autorke „Kursu gospodarstwa dla Kobiet“. „Jedynych praktycznych przepisów“ „Poradnika porządku“ i t. d.

Cena z przesyłką zł 8,60

Zamówienia przesyłać:

Przesyłkę skuteczniemy za poprzedniem nadesłaniem należności. — Pieniądże wpłacić można w każdym Urzędzie Pocztowym na konto nasze w P. K. O. Poznań, Nr. 200 420.

Zakłady Graficzne i Wydawnicze
Wiktora Kulerskiego
w Grudziądzu - Pomorze.

Książki, które powinna czytać młodzież nasza!

Najpopularniejsze podarki imieninowe
lub okolicznościowe

Jules Verne — Mateusz Sandorf.

Znane już są na całym świecie powieści słynnego „fantasty“-pisarza francuskiego. „Mateusz Sandorf“ należy do ciekawszych jego powieści. Od początku do końca przykuwa uwagę czytelnika żywą akcją. 187 stron w twardej oprawie . . . . . Cena 1.10

Czejad — Na Indyjskich Stepach.

Obraz z życia i walk europejskich pionierów wśród Indian. W trójbarwnej okładce . . . . . Cena 0.30

Czejad — W Kraju Masajów.

Powieść ta opisuje życie i przygody białych, w głębi Czarnej Łądy, wśród dzikich i okrutnych plemion afrykańskich. W pięknej kol. okładce. Cena 0.30

Czejad — Loango.

Ciekawa opowieść, osnuta na tle życia murzynów i ich walk z handlarzami niewolników. W twardej kolorowej okładce . . . . . Cena 0.50

Czejad — Wśród dzikich Australji.

Nadzwyczaj ciekawa powieść, opisująca życie osadników europejskich w Australji. Głównym bohaterem powieści jest młody Anglik, niesłusznie skazany na deportację do karnej kolonii w Australji. Po Jokonaniu ucieczki udaje się mu jednak wykazać swoją niewinność. W kolorowej okładce, projektowanej przez artystę-malarza Zacharkiewicza (narazie wyczerpana). Cena 0.30

Czejad — Wierny sługa.

Rok 1857, krwawe powstanie Hindusów, z niesłychanym okrucieństwem stłumione przez Anglików. Bunt, spiski, intrygi na dworach-radzów indyjskich, krwawe walki o wolność uciemiężonych hindusów, tajemne obrządki religijne, oto treść egzotycznej powieści Czejada. W trójbarwnej okładce. Cena 0.30

Cooper — Ostatni z Mohikanów.
Pogromca Zwierza.

Powieści Coopera są znane na całym świecie i zdobyły sobie ogólne uznanie, jako ciekawa i zajmująca lektura dla starszych i młodszych. Chcąc uprzyściszyć je jak najszerszym warstwom, wypuściliśmy na rynek dwie powieści Coopera, „Ostatni z Mohikanów“ oraz „Pogromca Zwierza“ w specjalnie tanim wydaniu. Powieści Coopera powinny się znaleźć w każdym domu. Ostatni z Mohikanów — w twardej kolorowej okładce . . . . . Cena 0.70
Pogromca Zwierza — w twardej kolorowej okładce . . . . . Cena 0.70

Z Krainy lwów.

W Afryce stał swego czasu kapitan Gerard, sławny myśliwy, nazwany przez Arabów „pogromcą lwów“. Dzieje jego wypraw łowieckich i pełnych niebezpieczeństw polowań na lwy, opisuje wiernie „Z Krainy lwów“. W sztywnej kolorowej okładce . . . . . Cena 0.50

Przygody poszukiwaczy złota.

oto tytuł książki, opisującej życie, walki i przygody czterech młodych ludzi, którzy za hasło obrali sobie słowo Alaska. Wyd. II brosz. . . . . Cena 0.40

Barfusz — W Kraju męźnych Burów.

Daje nam barwny obraz z życia w południowej Afryce, dokąd to zawędrowało paru młodych Polaków. Wędrowki, przygody, poszukiwanie diamentów, wreszcie wojna, słynna wojna bohaterów Burów z Anglikami, w obronie niepodległości Transwaalu i republiki Orańskiej. Wydanie II z licznymi całostromniami ilustracjami, na kred. papierze, broszurowana . . . . . Cena 0.70

Książki wysyła się za poprzedniem nadesłaniem pieniędzy. Na przesyłkę każdej książki należy doliczyć i przelać 25 gr. na portorjum. Książki powyższe można nabyć bezpośrednio w naszej Ekspozyturze przy Placu 23 Stycznia 4-6.

Zakłady Graficzne i Wydawnicze
Wiktora Kulerskiego w Grudziądzu